

Til

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Høring - NOU 2012:9 Energiutredningen

Norges Skogeierforbund har fått NOU 2012:9 Energiutredningen på høring. Våre 40 000 medlemmer har som skogeiere, grunneiere og fallrettseiere interesser både i vannkraft, vindkraft og bioenergi, og til sammen forvalter våre medlemmer store muligheter for produksjon av fornybar klimavennlig energi.

Utvalget som står bak energiutredningen har gjennomgått utviklingen i energisektoren og legger til grunn at utbygging som følge av ordningen med Grønne sertifikater, energieffektivisering i bygg og industri, samt endringer i nærings- og bosettingsstruktur, vil gi kraftoverskudd i Norge fram mot 2030. Dette vil føre til lavere kraftpriser og økt eksport. En slik konklusjon vil skape forventninger som i neste omgang gir mindre fokus på energiøkonomisering, redusert utbygging av nye prosjekter og mindre tilrettelegging for utnyttelse av andre energikilder. Av hensyn til gjennomføring av en effektiv klimapolitikk vil vi derfor peke på behovet for bedre samordning av klima- og energipolitikken slik at ikke Energiutredningens konklusjoner blir stående som et hinder for omlegging av energisystemet og gjennomføring av gode klimatiltak.

Norge har hatt og har god tilgang på vannkraft. Den andelen av energiforbruket som blir dekket med fornybare energikilder er høyere enn i alle andre land i Europa. Den gode tilgangen på vannkraft har gitt lave strømpriser, men også mindre fokus på energiøkonomisering og mindre fokus på utnyttelse av andre energikilder som for eksempel bioenergi. Etter Skogeierforbundets oppfatning bærer Energiutredningen preg av tradisjonelle norske holdninger om at energi er ensbetydende med elektrisk kraft. Et eksempel på dette er kapittel 10.4 som har tittelen Viktige utviklingstrekk mot 2050. Her pekes det bl.a. på at kostnadene ved å bruke fossil energi vil øke, og at omlegging i retning fornybar energi er nødvendig. Den eneste energibærer som er nevnt er imidlertid elektrisitet, og elektrisitet trekkes fram gjentatte ganger. Utbygging av vannbåren varme er ikke nevnt. Fra Skogeierforbundets ståsted kan det se ut som om utvalget i liten grad har hatt interesse for bioenergi, og at utvalget i liten grad har vurdert denne fornybare energikilden. Det oppfatter vi som en svakhet ved utredningen.

Etter framleggelsen av Klimakur 2020 har det i Norge vært diskutert om det gir større klimagevinst å la skogen stå enn å øke uttaket og bruken av trevirke. Enkelte personer har med utgangspunkt i såkalte tilbakebetalingsanalyser hevdet at det vil være bedre å la

skogen stå, og dette syn har også nådd fram i utvalget som står bak Energiutredningen jf. kap. 7.1.1 og 11.8.1. Basert på FNs klimapanels vurderinger, samt ny forskning ved NTNU og CICERO, kan man imidlertid nå tilbakevise disse påstandene. Selv om trevirke blir brukt til produksjon av biodrivstoff, vil det være en klar klimagevinst i å øke uttaket fra skogen. Dersom trevirke brukes til oppvarming eller som byggematerialer, blir gevinsten betydelig større. Hvorvidt usikkerhet omkring klimaeffektene er årsak til utvalgets manglende interesse for bioenergi, er usikkert. Men her ser det ut som om sviktende forutsetninger ligger til grunn for utvalgets anbefalinger.

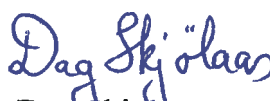
Tilveksten i norske skoger har de siste årene ligget omkring 25 mill. m³. Hogsten inkludert uttak av ved, har ligget på 10-11 mill. kr. Uttaket er under halvparten av tilveksten. Dermed gir skogressursene i Norge grunnlag for en kraftig økning i produksjonen av bioenergi. Som det går fram av de estimater som er gjengitt i utredningens kapittel 1.8.1 er det muligheter til mer enn fordobling av bioenergibruken.

En viktig forutsetning for at potensialet innen bioenergi skal kunne utnyttes bedre, er vannbårne varmesystemer. Utbyggingen av vannbåren varme og fjernvarmeanlegg har hatt en positiv utvikling de siste årene. Utvalget har imidlertid ikke fulgt opp dette i særlig grad, og de har ikke vurdert noe storstilt utbygging av vannbårne varmesystemer. Skogeierforbundet etterlyser dette. I en tid hvor vi ikke vet om det vil være biodrivstoff eller elektrisitet som i størst grad skal erstatte fossilt drivstoff i transportsektoren, er det svært viktig at vi har den fleksibilitet som vannbårne varmesystemer gir for å bruke ulike energikilder. Og dersom elektrisitet blir så sentralt som utvalget skisserer, vil det være svært viktig at vi nå frigjør elektrisitet som i dag brukes til oppvarming til andre formål. I tillegg vil økt utbygging av vannbåren varme og bioenergi redusere behovet for investeringer i overføringsnettet.

Grønne sertifikater vil framover stimulere utbygging av vindkraft og småkraft. Selv om ordningen med Grønne sertifikater også omfatter produksjon av kraft basert på bioenergi, utgjør kraftproduksjonen i biokraftverk bare en tredel eller mindre av total energiproduksjon. Resten må tas ut som varme. Derfor kommer bioenergi dårlig ut med dagens rammevilkår. Sammenlignet med småkraft og vindkraft utgjør støtten til bioenergi i praksis bare en tredel. Skogeierforbundet mener derfor at det er behov for en støtteordning for produksjon av ny fornybar varme på samme måte som det er for kraft. Et støttenivå på linje med det Grønne sertifikater gir for kraft, ville kunne realisere mye av potensialet for økt bruk av bioenergi. Inntil en slik langsiktig forutsigbar ordning er på plass vil Landbruks- og matdepartementets støtte til uttak av skogsflis til energiformål være viktig.

Med hilsen
NORGES SKOGEIERFORBUND

Gudbrand Kvaal
administrerende direktør

Dag Skjølaas
rådgiver